శ్రీసీతారామః

జి కెర్ బైతుల్న జెమ్.

అనగా ప్రిస్థాపన భైతులు

సర్వజనోపయోగముగునటుల

గోదావరి జిల్లా యిలాకా తునిపట్టణంబున

వెలసియున్న

శ్రీరాజావత్సవాయ వేంకటసింహాద్రిజగపతిరా

జుబహదరుగారిచే రచియింపంబడి

స్వకీయ

శ్రీసీతారామనిలయ ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించి

ప్రిస్సుమేనేజరు కుచ్చర్లపాటిసూర్యనారా

యణరాజుగారిచే ప్రచురింపంబడియె.

౧౮౯౯సం॥ డిశంబరు తే ౨౦ ది.

ప్రింటర్ శ్రీరంగం సీతారామయ్య.

శ్రీ సీతారామం.

—{ @ }—

జికెర్ బైతుల్లజేమ్.

రామనామ రత తేరహొ జబ్ తగ్ ఘటమే
ప్రాణ్ కబవకదీనదయాలకీభనకపడేగీకాన ॥౧॥

టీ॥ రామనామం శరీరములోయందు ప్రాణము లున్నంతవరకు స్మరిస్తూ వుండండి. ఆయన దీనదయాళుడు గనుక యెప్పుడైనా వినబడి నీవు తరించకమానవు.

బాదల్ కిర్ గర్మీకరే జబ్ బర్సన్ కీఆస్।
దుష్మన్ కీకృపాబురీభలీసజన్ కీతాస్ ॥౨॥

టీ॥ మేఘావరణ చేసినప్పుడు చాలా గుమ్మయింపుగా వుంటుందిగాని తదనంతరము వర్షసమృద్ధిచేత సౌఖ్యం కలుగుతుంది. దుర్జనునియొ

క్క కృపవల్లనయినా యేమీఫలితంలేదు. సజ్జ
నునకు కోపంకలిగినప్పటికీ తదనంతరంలాభ కా
రి అవుతున్నది

బేల్ హెూల్ బరఖాల్ మేకర్తబిగిచ్చ సేప్రీ ప్రి
పాగినీగయేఛాడేనహీంవున్ కీవు త్తమరీక్ ॥ ౩|

టీ॥ లత అయితే వర్షాకాలమందు అన
తనయొక్క అభివృద్ధి దినములయందు వృక్షము
తో స్నేహం చేయుచున్నది అనగా వృక్షము
నుగాని పొదుకగ్రనుగాని చుట్టుకోవడం లతకు
స్వభావసిద్ధం గనుక స్నేహము చేయుచున్నదని
తాత్పర్యం. అటువంటిలత ప్రాణమువిడిచిపెట్టి
నప్పటికి వృక్షసాంగత్యము విడిచిపెట్టదు. అన
గా చుట్టుకున్నచుట్టు విడిచిపోదు అని తాత్పర
ము, వుత్తములయొక్క సాంగత్యరీతి యిట్లాటి
దిఅని భావము.

జల్నహిడూఖన్ కార్ కూక హెూకహాంకీ

రీత్ । అన్యోన్యేచూజాకే కీయేహీబఖ్ కీరీత్ ॥

టీ॥ సదిపెను కిర్రనుగుంచివెయ్యడు యెం
డచేతననగా అనచేతను వృద్ధిపొందింపబడ్డదిలా
నేహాలిం నేనుకాడ్కి. అంగేళ్ళుత్రములు
మవల్లసంరక్షించబడ్డవన్నేను చెప్పినారు.

సాత్సగాన్ట్ నేపిసుఖ్ ... అధగొకాపూర్ ।
మూరే కేబుఖ్ ... ధరోసంగత్ సోభ సూర్ ।

స్వాలబిందువు మాత్రప్రశిప్పయంగుపడి ము
త్యముతుస్నది ఆబిందువేకిర్పూరపు రేకియం
డి కిర్పూరమగుతున్నది ఆబిందువే సర్పము
ఖ ముంచిపడి విపవృద్ధిని చేయుచున్నది మం
చివారి యున్నప్పటికి నీచునిచెడ్డ పుత్రులు
తోకల్సిన్నందా ఆయామంచి చెడ్డ గుణములు భే
దిస్తవని సూరుదాసు గారికి వాక్యం

సర ... తానా తానా ... జాత్ ।
... కేసీదే నేతాయాంనేలిపటాల్ ॥ ౬ ॥

టీ॥ రాజు - విద్య - స్త్రీ - లతా - యీనాలు గు ధర్మములున్నూ వాట్లంతటవి కీర్తి అపకీర్తుల ను స్వయంపొందవు యేలాగున పొందుతివం టే యేరీతివస్తువులు వారిని చేరివుంటవో వాట్ల గుణములను పొందుచున్నవని భావం,

ఆమ్ఫలే నీచోనివే అరంజ్ఞ కాసాంజాయ్ । ఊంచాప్రీల్ గధాఆవాజ్ ఘుటక్ ఘుటు ఘుట్ జాయ్ ॥ ౭ ॥

టీ॥ మామిడిచెట్టు ఫలించిన తరువాత కొమ్మ లు వంగిపోతవి ఆముదపుచెట్టుఅ దీర్ఘముగా యెదుగుతుంది. ఆరంభ మందు విస్తారంగాచేసిన ప్రీతితగ్గిపోతుంది. గార్ధభస్వరం ఆరంభమందు యెక్కువధ్వనికలిగి క్షీణించుచున్నది,

అన్ తర్ ఢేరీజహార్ కాముః నేహోలమీత్ । ఐ సీకుబధకూభో డీయ్యోబిస్వాబీస్ ॥ ౮ ॥

టీ॥ లోకమందు చాలామందిజనులయొక్క

మనస్సు విషపుంజముగా వుంటుంది. సంభాష
ణ అయితే అతిమధురముగా తోచబడుతుంది.
కనుక యిటువంటి దుష్టబుద్ధిగలవాళ్లతోటి విశ్వా
సమునువిడిచిపెట్టి స్వస్థంగావుండవలెనని భా
వము.

నగర్ నార్ కుయార్ ఖూలపర్ తీల్ నకీజో। సౌ
సోగంద్ ఖాయెచిత్తమెయే నదీజేకహూంగిర్ ధర్
కబిరాయ్ ॥ ౯ ॥

టీ॥ జారస్త్రీలను విహితంచెయ్యకపోవడం
మరచిపోవద్దు. వాళ్లుఅనేకవొట్లువేసుకుంటా
రు. వాళ్లకు చిత్తమందువకటిన్నీ, వాచావకటి
న్నీ చెపుతారని కవిగిరిధర్ రాయ్ యొక్క అభి
ప్రాయం.

కాగాక్యాధనలేతహై కోయల్ క్యాధనదే।
మీఠమీఠేబయన్ సేజగ్ మీతాకర్ లే ॥ ౧౦ ॥

టీ॥ కాకి యేమిసొమ్ము పుచ్చుకున్నది. కో

యిల నేం సంనొక్క యున్నది సర్వశక్తియైన వా
క్యకుంచే సేయుట సర్వజగత్తును ఆవరించుచ
నే యుచున్నది కన్నారధ్వనిచేయు కాక సర్వ
మును అసహ్యత కలుగజేయుచున్నది. గనుక
మృదుసంభాషణ సర్వజనులకు ప్రియకరమయి
నదని భావం.

బాతక్ చకితా చతురనర్ నితపత్ రహత్ ఘ
దాస్ । ఖాక్ గూంఘురాంచెమూనర్ సదా సుఖీష్ట ధ
రాజ్ ॥ ౧౧ ॥

టీ॥ బాతకిపక్షి - జకుర్ పక్షి - చాతుర్య
ములకలపురుషుడు - యీమాగిమూడున్నాడు నిం
తాక్రాంతులయి తనమార్గపదకాలపాడుకుంటూ
ంటారు అనగా నేమి దో ఏకరీతింగ మందువిచా
దంకలమాన స్నుతో ఘంటారని భావం గాక్షధ
గు - గుడ్లగూబ - మూర్ఖుడు - యీమూడుగురుడు
వము తామునుంటూ పక్షదానితో క్షేత్రప్తిని

పాండులూ అన్యవస్త్ర విచారగణ లేకుండాసంతో షంకలమనస్సుతో వుంటారని భావం.

కభూనగాండూ రన్ చెలే కభూనలుచ్చా సీల్। సకెలసభాకూ రామ్ రామ్ బదా బాలూత్ కబి జెంగ్ ॥౧౨॥

టీ॥ గాండూ యుద్ధానికి యెప్పుడూ వెళ్లడు అనిన్నీ, లుచ్చాకుయోగ్యతవుండదు అనిన్నీ. అటువంటివారితో కూడిన సభకు రాం రాం అని సలాము చేసి వెళ్లిపోవలసినది అని కబిజెంగుగారి కృ అభిప్రాయము.

దాతా దాతా మగయెఫిర్ హిగయెమక్కీ చూస్ । లేనాదేనా కుచ్ నహి లడినే కామజ బూత్ ॥ ౧౩ ॥

టీ॥ దాతలు అంతా పోయినారు. అంబలితాగే లోభులు వున్నారు యిచ్చివాళ్లు పుచ్చుకునే వాళ్లు యెవరూ లేరుగాని దెబ్బలాటకు సిద్ధము వుతాగ-

అంధేర్ నగరీ చౌపట్ రాజా టకా సేర్ భా
జీ టకా సేర్ ఖాజా ॥ ౧౮ ॥

టీ॥ చీకటిపట్నం అనగా తెలివితక్కువ పట్నముకు తెలివిలేని ప్రభువు అయిన్నంటే టంకమునకు సేరు దొంగకూరముద్దైన ఆకుకూరలున్ను టంకమునకున్ను సేరు మిఠాయిముద్దైనపదార్థములున్ను యుక్తాయుక్తవివేచనలేకుండా సమానమైనవెలకే విక్రయించబడును. అనగా మంచిచెడ్డల వివరం లేకుండా వుంటున్నదని భావం.

తులసీ వహాఁ న జాయ్యె జహాఁ ఆదర్ న భావ్ ।
ధరన్ బరాగ్ జానీయే రాజా హోయా యా రావ్ ॥

టీ॥ ఆదరణలేని స్థలమునకు రాజుదగ్గరకుగాని యితర్లదగ్గరకుగాని వెళ్లకూడదని తులసీదాసుగారి అభిప్రాయం.

తులసీ పరఘర్ జాయ్యె దుఃఖ్ నకహియే కోయే ।
అపనా ధర్మ నగవాయ్యె బాత్ నకహియే కోయే ॥

టీ॥ పరులయిండ్లకు వెళ్లి తనసొంతు దుఃఖమును చెప్పకూడదు యేమియుకూడదు. తనసొంత ధర్మమును పాడుచేయకూడదు యెవరున్నయేమాట యున్న పోరుగింటచెప్పకూడదు అనితులసీదాసు అభిప్రాయం.

దిల్ కిసీసే దేనానహీం. దిల్ సే దేనాదిల్ - నహీంమిలాతోనహీంమిలా - లేకిన్ కంటల్ సే మత్ మిల్ ॥ ౧౨ ॥

టీ॥ తనఅంతరంగమునుయెవ్వరికీ యివ్వకూడదు. తనఅంతరంగంతో కలసినవానికి యివ్వవచ్చును అట్టిఅంతరంగమునకలసినవాడు అటుస్తాంచకపోతేపోవుగాని ఆకుర్రవస్వభావం గలవానితో కలియవద్దు.

రాధాపలకేకృష్ణసేస్వేతపుష్పహైపర్, రాధాపూచీకిసన్ కూంటనా మసహి దేఖ్ ॥ ౧౩ ॥

టీ॥ కృష్ణమూర్తిచేతిలో తెల్లనిపుష్పమువ

కటివుండగా రాధజూచి అది యేమిపుష్పమని రాధఅడుగగా కృష్ణమూర్తిచెప్పక వూరుకున్నారు కారణమేమనగా, తుమ్మిపుష్పమని అనవలసివస్తుంది తుమ్మిపుష్పమనగాఆనబపుష్పం. తుమ్మిపుష్పమనగా నీయొక్క పుష్పమని అర్థముకూడా అవుతుంది. మరిన్నీ తుమ్హరీ అని విభజనగాఅంటే నీవుగతించినావు అనే అర్థముకూడా వస్తుంది. అదినిందాస్పదమైవున్నదిగనుక శ్రీకృష్ణులవారు వూరుకోవడముకు కారణమయినది. రాధకు యేమికోపముయవచ్చునో అని చెప్పడంమాని వేసినారు.

రాజాయోగీఅగ్నిజల్ పున్ కీవుల్టీరీత్ । ఉల్తారహేయోగ్యేధోడేపాలేపరళురామకీప్రీత్ ॥ ౧౯ ॥

టీ॥ రాజు - యోగి - అగ్నిహోత్రం - ఉదకం - యీనాలుగున్ను వారి యిష్టం వచ్చినట్టు ఉల్టీరీతిగానడిచేవారయివున్నారు. వీరుయవరివ

న్నను సాధి సంపదలోన గాని కొట్టగా పరశురాము
లవానిచే పాలించఁ బడెను

కిదుప నానసుయిదా నిఖావా సాఖాండ।
మః రాక్షస్త రాగ సుస్సు రాక్షరాండః ॥౨౧॥

టీ॥ చేసిను భక్షించెటువంటివన్ని, నేంచె
టుయందుపుండే పుముగు ఖండిశరి సుయిచ్చ
యుస్తే ప్రస్తుంచదా, ఆరత్నములను పంచ పుస్తావే
రామ్నమునుకొంటె యట్లాగు గుగుంది

చె. కేయురగ్రీవసనానమేనసక్ ।నలత్రజ్ ఘకి
మే పాదర్శపుష్పపిర్ । న 5 ఆస్తా సూనసోరో
జేమి హామపుఖురటీగోష్టిత్వద్॥ ౨౨ ॥

టీ॥ పకపోతేక కాళ్లాలేపు శరస్సూ లేదు.
త్రిశిరోవుషుస తండిరి యిట్టి పీపునా పుట్టాలెను.
ఆకాశముంపూ లేగ భూమియుంపూ లేని రొమ్ము
ప్పటూ (శరీరంపూత్రి) మనిషి రక్తమాంసము
లను తింటుంది॥ అదియేమిటి అని గాపిపరం॥

జెఁవ్ కజరీ కే సాల్ మేఁ పాల్ పాత్ మేఁ పాత్ ।
జెఁవ్ చెతురన్ కీ బాత్ మేఁ బాత్ బాత మేఁ బాత్ ॥

టీ॥ యే దా కులఅరటి - వక ఆకుమీదవక ఆకు యేలాగున వుంటుందో చెతురస్థైన వార్లగొక్క మాటలు, మాటమీదమాట మాటమీదమాట, ఆ లాగు నేవ స్తవని తాత్పర్యం.

సూర సూర తుల సీశ సీ ఉడు గున కేశవ దాస్। బాకీ సబ్ ఖద్యోత్ హైఁ జహాఁతహాఁ కర్త ప్రకాస్ ॥ ౨౮ ॥

టీ॥ సూరుదాసు సూర్యునితో సమానమైన ప్రకాశతగలవాడు. తులసీదాసుచంద్రునితో సమానమైన ప్రకాశతగలవాడు. కేశవదాసు నక్షత్రములతో సమానమైన ప్రకాశతగలవాడు. తదితరమైన వార్లు మెరుగుడు బుర్వులతో సమానమైనవార్లని భావం.

సజ్జన్ ఓఁ దిన్ యాద్ కర్ తుమ్ హమ్ లాగీ ప్రీత్ ।

మన్ చోర్ మిల మెయాహాటియో యెహీ బధన్ కీ రీత్ ॥ ౨౫ ॥

టీ॥ సజ్జనుడా నీవు నేను ప్రీతిగా కలుసుకున్నరోజు జ్ఞాపకం వుంచుకోవలసినది గొప్ప వారియొక్క మనస్సు వకరీతిగావుండును గనుక యితరరోజులయందు కలుసుకొనుటకు సాధ్యము కాదు.

యిన్ హెూఆవేఅన్ బయిరీయుఃసేక హెూం బనాయేచిత్తమెపూర్ బైరీ ॥ ౨౬ ॥

టీ॥ వైరులయినటువంటి వాళ్లువస్తారు. మన స్నేహితులను పూరావుంచుకొనిమాటద్వారా యేపోవకటిబనాయించి ఖుషీ మాటలు చెపుతూ వైరులుక్రమంచేసుటకు వస్తారనిబావం.

తారాకాతేజ్ మేచందర్ నహీఛుపే। సూర్యఛుపేనహీ బాదల్ ఛాయో। రాత్ పడేగజ పూత్ నహీఛుపే। దాతానహీఛుపే క్రమంగ్ లగాయో। చంచల్ నారీకానైననహీఛుపే। రీత్

నహీఘూపే ప్రీతంగారో। కిరీదొకబత్త్ ఠౌ
అస్వేఖురానీ।ఖుర్షఘునేనహీబెభూతలగారో।

టీ॥ నక్షత్రములె కాంటమిద చంద్రకాంతి
దాగదు. మేఘుంనొక్క నీడఅయినప్పటికీనూ
ర్యకాంతదాగదు అనగా వెల్లగుప్పుడకవూనద
నుట యుద్ధంలో శుత్రయులు దాగరు దాతపో
యినాదాగడు. చంచల స్త్రీ నొక్క నేత్రములు
దాగవు. యెంతప్రీతిగాఫున్నా గుణం దాగదు.
ఖురానీలోచెప్పినకివిద్యాం యెంతవీభూతి రాని
నా ఖర్మందాగదు

జాపూఁకహఁచరణతుమారీభోడకర్। యే
మదనాచంద్రదాసొహ్హిఁరీతఘుఁఝువాలా। భస్మరూ
పరతూఅనూనిమణోసీ। రాధాకిషన్ ప్యారే
ఘాటీనీయాఁనొంలా॥ ౨౮॥

టీ॥ నీనొక్క పాదములవదలివేసి యొక్క
డకూపెళ్లను, వా మన్మథచంద్రదా నానొక్క

పాపిణములు నీకుదిగవఁడుస్తాను నా నొుక్కమ
నన్ను నీయందు మోహంతో ఘండి చనిపోయి
నాభస్మప్తై నీశరీరంమీద నేపడితాను.

బైరీబాన్ ధూంబానియాం జవారీచోర్ । ల
ఖార్ బటవారీరాగీ రునినగర్ నాగ కుంయార్ ॥

టీ ॥ వన్నికాడున్ను, జూజగాడున్ను,
దొంగానున్ను.తననొుక్క లేనిపోనిగొప్పలుచె
ప్పకునేవాడున్ను, దుకాణదారుడున్ను. వెత్స
మును యిచ్చేవాడున్ను, పట్నవాసంలో ఘ
నాగంకతగలిగనపట్నవాసజారస్త్రీయందు ౽ .
త్వంమీదను విరోధులు విహితులన్నుఅవుతారు.

క్యాకహూంకర్తార్ సేఅనుచా మోహా కేసంగ్ ।
దీపక్తోచాహతునహీజల్ జల్ మరేపతంగ్ ॥ ౩౦॥

టీ॥ భగవంతునితో యేమిచెప్పను అనగా
యేమిహాశ్చర్యం. యిష్టంలేనివారితో సాంగత్యం
చేయడం వ్యర్థం యట్లాగంటే దీపం యేమియి

చ్ఛయించనప్పటికి అందులోపడి కాలిపోయేటటువంటి మిడతలనొక్క శ్రమ వ్యర్థమేకదా.

సంతమిలనకూ జాయ్యే తజ్ మమతాఅభిమాన్।
జంజంపగ్ ఆగేధరే తంతంజగ్య సమాన్ ॥ ౩౧ ॥

టీ॥ సత్పురుషులను చూచేకొరకు గర్వాము నువిడిచిపెట్టి అందరూ వెళ్లడం యుక్తం. అది యెట్లాగంటే అందునిమిత్తంనడిచేవక్కొక్క అడుగునున్న యజ్ఞఫలంతో సమానమైనపుణ్యం లభించుతున్నది.

బ్రిజ్ సముద్ర్ మధురాకమల్ బృందాబన్ మకరంద్ । బ్రిజబనితాసబ్ పుష్పహయ్ మధుకర్ గోకులచంద్ర్ ॥ ౩౨ ॥

టీ॥ బ్రిజ అనగా వ్రజదేశం. వ్రజమనేటటువంటి సముద్రం. అందులో మధురాపట్నం కమలము. బృందావనం మకరందం గోపికలుకింజల్కములు. అట్టిదేశమందు శ్రీకృష్ణులవారుభృం

గమై సంచరించిరని భక్తజన వాక్యం.

కోటికల్ప కాశబసేమధురా...హజార్ । ఏక్
కల్ప సరయూ... సేలుల హోసత... సదాస్ ॥ ...॥

టీ॥ కోటికల్పాలు కాశియందు నివసిస్తే యెం
తఫలమో మధురాపట్నమందు వెయ్యికల్పములు
నివసించడంవల్ల అంతఫలం వస్తుంది వీట్లకంటే
సరయూతీరమందు వక క్షణకాలం నివసించడంచే
త అంతఫలం వున్నదని ...సీదాసుగారి అభి
ప్రాయం.

బ్రిజ్ చౌరాసీకోస్ మేం చార్ గామ్ నిజధాం।
బ్రిందాబన్ అర్ మధుపుర్ బరసానా నందగాం॥

టీ॥ యెనభై నాలుగు క్రోసుల విస్తీర్ణంగల
వ్రజదేశమందు స్వామివారి స్థానమైన వి నాలుగు
గ్రామములు అవియేవనగా బృందావనం - మ
ధురాపట్నమున్ను. బరసానా... నేదన్నీ - నంది
గాంఅనేదన్నీ యీనాలుగున్ను

బన్సీబట సేంటన హీం కిషణ నామ సోనామ్।
బ్రిందాబణ సోబణ నహీనందిగాంసోగాం॥

టీ॥ లోకమంగు అనేకవృక్షములు వున్నప్ప టికియమునాతీరమందుభున్న బన్సీ ౦ట్ అనేవటా వృక్షముతో సమానమైనని యేవీ కావు కృష్ణనామ ... నామము యేటకావు. బృందా ... యేం కావు ... మంవంటి గ్రామం ... కాదు

ధనలోభ యిస్ వఖ్ ఆవేజమీసే। జిస్ వఖ్త్ కెరిమంగ్ ధ ర్తీమేలగావె। అస్మట్ నారీ కౌణ న జానే। హార్తో అప్నీ పియాభుయిబీచ్ సిధారే॥ ౩౬

టీ॥ లోభియొక్క ధనం కప్పెట్టినది భూమి లోనుంచి యీలావస్తుంది అదిమెట్లాగంటే నీ డుచచ్చినతరువాత వీడనిభూమిలో కప్పెట్టిన త రువాతను పలవర్తయోగ్యత ఆవెడపోయిన త రువాత తెలియవలెను.

జహాఁగంజ్ తహాఁమార్ । జహాఁఫూల్ తహాఁఖార్ ॥

టీ॥ విస్తారం ధనం వున్నచోట పాములువుం టుంది అనగా పెదపెరులకు దానియందు అనేక్షగలవారలయి కొట్టివుచ్చుకోవడం, ప్రాణహానికలగచెయ్యడం మొదలయిన బాధకములు వుంటవనిభావం. యెక్కడసువాసనపుష్పంవుంటుందో అక్కడముళ్లువుంటుందని భావం.

ఖుదాయిస్పాస్ హైఢూండేజంగల్ మేదం
డోరాపహార్ మేలడకాబగల్ మే ॥ ౩౮ ॥

టీ॥ భగవంతుడు వీడిదగ్గరనేవున్నాడు. అరణ్యంలోకివెళ్లి వెతకవలెనా, అనగా యెక్కడపడితే అక్కడవుండే భగవంతునిగురించి యెక్కడోవున్నాడని ప్రయత్నంచెయ్యడం యేలాటిదంటే చంకలోపిల్లవాడినివుంచుకొని నాపిల్లవాడుయేమైనాడని వూరంతటా సాటించినట్టే.

* నహీంమొహతాజ్ జేవర్ కాజిసేఖూబీఖుదా

జహాంరాపస్ వస్తి యెకషహార్ యార్ । జే
నైరాటాపఫహార్ సయాయెడ్ జకార్ ॥ ౪౩ ॥

టీ॥ ప్రపంచమునకు వక్కడే రాజుఅయితేబ
హు యోగ్యతగా వుంటుంట గాని బహుత్వస్తే
తె బాగావుండదు అదియేలాగునంటే వకస్త్రీ
కి యిద్దరు భర్తలువుంటే యేప్రకారం కూడదో
ఆలాగున్నే.

దొఖుసరోనదీదాక సేహంరికాబ్ । నతా
బంద్ బాహంమహోఆఫ్ తాబ్ ॥ ౪౪ ॥

టీ॥ యిద్దరురాజులుకలిసివుండగాయెవరూ
చూడలేదు. అది యేలాగునంటే సూర్యుడు
చంద్రుడు యిద్దరున్నుకలిసి యేకకాలమందుప్ర
కాశించినట్టె.

కమ్జరఫ్ రాయిల్మ్ అదబ్ ఆమోఖతన్ ।
తేగ్ దాదన్ బదస్తెరాహజన్ ॥ ౪౫ ॥

టీ॥ నీచునకు విద్యాప్రాజ్ఞత కలుగచెయ్యడ

ణనేది యేలాగునవుండునంటే దార్లుకొట్టేవా నికి ఆయుధం యిచ్చినట్టే.

సహీలస్ లాలెబదక్ పాషికస్త్। షికస్తానపా యద్ దిగర్ బార్ బస్త ॥ ౪౮ ॥

టీ॥ బదక్షాకెంపును బద్దలుకొట్టడం సుంభం. పటలమయిపోయిన కెంపును అతికీకూర్చడంపరి యాస అనగా చెరపడం తేలికఅనిన్నీ బాగుచె య్యడం కష్టమనిన్నీ తాత్పర్యం.

బయక్సాంరాషిద్ దర్ మంజిల్ నె। బెగన్ జద్ దిల్ హొంగ్ మందాబనె। అగర బిం కయే పుర్ కునన్ దజ్ గులాబ్ । సగేదర్ వ్వఖ్ తద్ షరదీ మక్ జిలాబ్ ॥ ౪౯ ॥

టీ॥ వకఅయోగ్యుడు సభలో కూర్చున్నట్ట యితే వుత్తములమనస్సుకు కలిపడంవి అదియే లాగునంటే శుభ్రమైనపన్నీరుచే నిండింపబడియు న్నకుండీలో కుక్క నుకుంచికలుపుంచేసినట్టే.

జుబాంపర్ దహాఁ నేఖిరద్ మన్ద్ చీస్త। కలీదే రేగన్జె సాహెబ్ హునర్ ॥ ౮౭ ॥

టీ॥ నాలుక విద్యావంతుని నోటియందుఁగుయే మివస్తువైవున్నదంటే విద్యావంతుని ధనాగార ముకు తాఁళ్లైవున్నది

చుదర్ బస్తబాషద్ చదానద్ కసె। కెజౌహర్ ఫురోషస్త యాపీషగర్ ॥ ౮౮ ॥

టీ॥ కొట్టువులపు వేసియున్నగుడిల యేమను కుందురు. రత్నములు అమ్మువాడో లేక గాజు పెంకులు అమ్మువాడో యేమి తెలుసును.

10255